

Leprosy, Identity and Yom Haatzmaut

A unified theory of Tzaraat

Ex. 4- Moshe the leper?

But Moses spoke up and said, “What if they do not believe me and do not listen to me, but say: The LORD did not appear to you?”

The LORD said to him, “What is that in your hand?” And he replied, “A rod.”

He said, “Cast it on the ground.” He cast it on the ground and it became a snake; and Moses recoiled from it.

Then the LORD said to Moses, “Put out your hand and grasp it by the tail”—he put out his hand and seized it, and it became a rod in his hand—

“that they may believe that the LORD, the God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, did appear to you.”

The LORD said to him further, “Put your hand into your bosom.” He put his hand into his bosom; and when he took it out, his hand was encrusted with snowy scales!

And He said, “Put your hand back into your bosom.”—He put his hand back into his bosom; and when he took it out of his bosom, there it was again like the rest of his body.—

Lev. 14- Good old leprosy!

כִּי תֵבֹאוּ אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֶנִּי נֹתֵן לָכֶם לְאֶחְזָהּ וְנִתְּתִי נֶגַע צִרְעָת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶּם: When you enter the land of Canaan that I give you as a possession, and I inflict an eruptive plague upon a house in the land you possess,

Rashi

[WHEN YOU COME TO THE LAND ...]I WILL PUT THE PLAGUE OF THE LEPROSY — This was an announcement to them that these plagues would come upon them (Sifra, Metzora, Section 5 4; Horayot 10a), because the Amorites concealed treasures of gold in the walls of their houses during the whole 40 years the Israelites were in the wilderness in order that these might not possess them when they conquered Palestine, and in consequence of the plague they would pull down the house and discover them (Leviticus Rabbah 17:6).

Numbers 12 -Miriam the Leper

Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Cushite woman he had married: "He married a Cushite woman!"
וַתִּדְבֹר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אִשְׁתּוֹ הַכּוּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי־אִשָּׁה כְּשִׁית לָקַח:

They said, "Has the LORD spoken only through Moses? Has He not spoken through us as well?" The LORD heard it.
וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַרְבַּּמְשֶׁה דְּבַר יְהוָה הֲלֹא גַם־בְּנוֹ דְּבַר וַיִּשְׁמַע יְהוָה:

Now Moses was a very humble man, more so than any other man on earth.
וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנוּ [עֲנִינוּ] מֵאֲד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה: (o)

Suddenly the LORD called to Moses, Aaron, and Miriam, "Come out, you three, to the Tent of Meeting." So the three of them went out.
וַיִּקְרָא יְהוָה פְּתָאֵם אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן וְאַל־מִרְיָם צֵאוּ שְׁלֹשְׁתֵּכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשְׁתָּם:

The LORD came down in a pillar of cloud, stopped at the entrance of the Tent, and called out, "Aaron and Miriam!" The two of them came forward;
וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אֶהָרֹן וּמִרְיָם וַיָּצְאוּ שְׁנֵיהֶם:

and He said, "Hear these My words: When a prophet of the LORD arises among you, I make Myself known to him in a vision, I speak with him in a dream.
וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ־נָא דְבָרֵי אִם־יְהִיָּה נְבִיאֲכֶם יְהוָה בְּמֶרְאֶה אֱלֹוֹ אֲתוֹדֵעַ בְּחֻלּוֹם אֲדַבֵּר־בּוֹ:

Not so with My servant Moses; he is trusted throughout My household.
לֹא־כֵן עִבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא:

With him I speak mouth to mouth, plainly and not in riddles, and he beholds the likeness of the LORD. How then did you not shrink from speaking against My servant Moses!"
עִם־הוּא אֲדַבֵּר־בּוֹ וּמֶרְאֶה וְלֹא בְחִידֹת וּתְמִנֹת יְהוָה יִבִּיט וּמִדּוֹעַ לֹא יִרְאֻם לְדַבֵּר בַּעֲבָדִי בְּמֹשֶׁה:

Still incensed with them, the LORD departed.
וַיִּחַר אָף יְהוָה בָּם וַיֵּלֶךְ:

As the cloud withdrew from the Tent, there was Miriam stricken with snow-white scales! When Aaron turned toward Miriam, he saw that she was stricken with scales.
וְהָעָנָן סָר מִפְּנֵי הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מִצְרַעַת כְּשֵׁלֶג וְאַהֲרֹן אָרָא אֶת־מִרְיָם וְהִנֵּה מִצְרַעַת:

Leprosy of Naaman- II Kings 5

ו

וַיֹּאמֶר הֲיֵה אֲמַרְתִּי אֵלַי וַיֵּצֵא יָצוּא וְעָמַד וְקָרָא בְּשֵׁם-יְהוָה אֱלֹהָיו וְהִגִּיף יָדוֹ אֶל-הַמָּקוֹם וְאָסַף הַמִּצָּרָעִי:
surely come out to me, and would stand and invoke the LORD his God by name,
and would wave his hand toward the spot, and cure the affected part.

ה

אֵל טוֹב אַבְנָה [אֲמָנָה] וּפִרְפֹּר נִהְרוֹת דְּמִשְׁק מְכַל מִיָּמַי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא-אֶרְחֹץ בָּהֶם וְטָהַרְתִּי וַיִּפֹּן וַיֵּלֶךְ בַּחֲמָה:ל
waters of Israel? I could bathe in them and be clean!” And he stalked off in a rage.

II Kings 6- Gehazi

וְהוּא־בָּא וַיַּעֲמֵד אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶלְיָשָׁע מֵאֵן [מֵאֵין] גָּחַצִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ עַבְדְּךָ אֹנֶה וְאֹנֶה:
stood before his master; and Elisha said to him, “Where have you been, Gehazi?” He replied,
“Your servant has not gone anywhere.”

!

כִּי־אֲשֶׁר הָפָה־אִישׁ יַעַל מִרְכָּבָתוֹ לִקְרֹאתָךְ הֲיֵלֶת לִקְחֹת אֶת־הַכֶּסֶף וְלִקְחֹת בְּגָדִים וְזִיתִים וְכֶרֶמִים וְצֹאן וּבָקָר וְעַבְדִּים וְשִׁפּוֹת:
meet you? Is this a time to take money in order to buy clothing and olive groves and vineyards,
sheep and oxen, and male and female slaves?

וַיֹּאמֶר אֵלָיו וְכִי־יֵצֵא מִלִּפְנֵי מִצְרַע כִּשְׁלֹג: (ס) Surely, the leprosy of Naaman shall
cling to you and to your descendants forever.” And as [Gehazi] left his presence, he was
snow-white with leprosy.

II Kings 7- 4 lepers

וְאַרְבַּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מִצָּרְעִים בְּפֶתַח הַשַּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים כֹּה עַד־מָוֶתנוּ:

There were four men, lepers, outside the gate. They said to one another, “Why should we sit here waiting for death?”

II Chronicles 26

!

וְלִיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמִּקְדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֶאֱמַן מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מַעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מִיְהוָה אֱלֹהִים׃
incense to the LORD, but for the Aaronite priests, who have been consecrated, to offer incense. Get out of the Sanctuary, for you have trespassed; there will be no glory in it for you from the LORD God.”

!

וַתֵּרָם אֵלֶיךָ לְהַקְטִיר וּבָזְעָפוּ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצִּרְעַת זָרָחָה בְּמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מַעַל לְמִזְבֵּחַ הַקְטָרֶת׃
angry with the priests, leprosy broke out on his forehead in front of the priests in the House of the LORD beside the incense altar.

Arachin 15b- Lashon Hara

ואמר ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו שנאמר (תהלים קא, ה) מלשני בסתר רעהו אותו אצמית וכתוב התם {ויקרא כה} לצמיתות ומתרגמין לחלוטין

And Rabbi Yosei ben Zimra says: Anyone who speaks malicious speech will be afflicted by **leprous marks coming upon him, as it is stated: “Whoever defames his neighbor in secret, I will destroy him [atzmit];** whoever is haughty of eye and proud of heart, I will not suffer him” (Psalms 101:5). **And it is written there:** “And the land shall not be sold in **perpetuity [letzmitut];** for the land is Mine; for you are strangers and settlers with Me” (Leviticus 25:23). **And we translate** this term *letzmitut* as **laḥalutin**, in perpetuity or confirmed.

Rambam end of Tumat Tzaraat

רמב"ם טומאת צרעת ט"ז

וְזֶה הַשְּׁנַיִ הָאֶמּוּר בַּבְּגָדִים וּבַבְּתִּים שֶׁקִּרְאָתוֹ תוֹרָה צִרְעַת בְּשִׁתְּפוּת הַשֵּׁם אֵינוֹ מִמִּנְהֶגוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲלֵא אוֹת וּפְלֵא הִיָּה בְּיִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַזְהִיר מִלְּשׁוֹן הָרַע. שֶׁהַמִּסְפָּר בְּלִשׁוֹן הָרַע מִשְׁתַּנּוֹת קִירוֹת בֵּיתוֹ. אִם חָזַר בּוֹ יִטְהַר הַבֵּית. אִם עָמַד בְּרִשְׁעוֹ עַד שֶׁהִתַּץ הַבֵּית מִשְׁתַּנִּין כָּלִי הָעוֹר שֶׁבֵּבִיתוֹ שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְשׁוֹכֵב עָלֵהוּ. אִם חָזַר בּוֹ יִטְהַרוּ. וְאִם עָמַד בְּרִשְׁעוֹ עַד שֶׁיִּשְׁרְפוּ מִשְׁתַּנִּין הַבְּגָדִים שְׁעָלָיו. אִם חָזַר בּוֹ יִטְהַרוּ וְאִם עָמַד בְּרִשְׁעוֹ עַד שֶׁיִּשְׁרְפוּ מִשְׁתַּנָּה עוֹרוֹ וְיִצְטָרַע וְיִהְיֶה מִבְּדֵל וּמִפְּרָס לְבָדוֹ עַד שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק בְּשִׁיחַת הָרִשָּׁעִים שֶׁהוּא הַלִּיצְנוּת וְלִשׁוֹן הָרַע. וְעַל עֵנִין זֶה מִזְהִיר בַּתּוֹרָה וְאוֹמֵר (דְּבָרִים כ"ד:ח') הַשֹּׁמֵר בְּנֹגַע הַצִּרְעַת (דְּבָרִים כ"ד:ט') זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמַרְיָם בַּדֶּרֶךְ. הִרְיָהּ הוּא אוֹמֵר הַתְּבוֹנְנוּ מֵהָ אָרֶע לְמַרְיָם הַנְּבִיאָה שֶׁדִּבְרָה בְּאַחִיהָ שֶׁהִיָּתָה גְדוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּשָׁנִים וּגְדֻלָּתוֹ עַל בְּרָכִיָּה וְסִפְנָה בַּעֲצָמָה לְהַצִּילוֹ מִן הַיָּם וְהִיא לֹא דִבְרָה בְּגִנוּתוֹ אֲלֵא טַעַתָּה שֶׁהִשְׁוִיתוֹ לְשֹׂאֵר נְבִיאִים וְהוּא לֹא הִקְפִּיד עַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר י"ב:ג') וְהָאִישׁ מִשֶּׁהָ עָנּוּ מְאֹד וְאָף עַל פִּי כֵן מִיָּד נִעְנְשָׁה בַּצִּרְעַת. קָל וְחֹמֶר לִבְנֵי אָדָם הָרִשָּׁעִים הַטּוֹפְשִׁים שְׁמֵרָבִים לְדַבֵּר גְּדוֹלוֹת וּנְפֻלָּאוֹת. לְפִיכָךְ רָאוּי לְמִי שְׂרוּצָה לָכֵן אֲרֻחוֹתָיו לְהִתְרַחֵק מִיִּשְׁבִּיבָתוֹ וּמִלְדַּבֵּר עִמָּהּ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְפַּס אָדָם בְּרִשְׁתִּי רִשָּׁעִים וְסִכְלוּתָם. וְזֶה דֶּרֶךְ יְשִׁיבַת הַלְצִים הָרִשָּׁעִים בַּתְּחִלָּה מִרְבִּין בְּדַבְרֵי הַבִּיאִי כְּעֵנִין שֶׁנֶּאֱמַר (קֹהֶלֶת ה':ב') וְקוֹל כְּסִיל כְּרַב דְּבָרִים. וּמִתּוֹךְ כֵּךְ בָּאִין לִסְפֹּר בְּגִנוּת הַצִּדִּיקִים כְּעֵנִין שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ל"א: י"ט) תִּאֲלַמְנָה שְׁפָתַי שֶׁקֶר הַדְּבָרוֹת עַל צִדִּיק עֲתֵק. וּמִתּוֹךְ כֵּךְ יִהְיֶה לָהֶן הַרְגֵּל לְדַבֵּר בְּנְבִיאִים וְלִתֵּת דְּפִי בְּדַבְרֵיהֶם כְּעֵנִין שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִי הַיָּמִים ב ל"ו:ט"ז) וְיִהְיוּ מַלְעָבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו וּמִתְעַתְּעִים בְּנִבְיָאָיו. וּמִתּוֹךְ כֵּךְ בָּאִין לְדַבֵּר בְּאֱלֹהִים וּכּוֹפְרִין בְּעֵקֶר כְּעֵנִין שֶׁנֶּאֱמַר (מַלְכִּים ב י"ז:ט') וַיַּחֲפֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן עַל ה' אֱלֹהֵיהֶם. וְהִרְיָהּ הוּא אוֹמֵר (תְּהִלִּים ע"ג:ט') שִׁתּוֹ בְּשָׂמִים פִּיהֶם וְלִשְׁוֹנָם תִּהְלֹךְ בְּאֶרֶץ מִי גֵרָם לָהֶם לִשְׁתִּי בְּשָׂמִים פִּיהֶם לִשְׁוֹנָם שֶׁהִלְכָה תְּחִלָּה בְּאֶרֶץ. וְזֶה הִיא שִׁיחַת הָרִשָּׁעִים שֶׁגּוֹרְמַת לָהֶן יְשִׁיבַת קֶרְנוֹת וְיִשְׁיבַת כְּנִסְיוֹת שֶׁל עַמִּי הָאֶרֶץ וְיִשְׁיבַת בְּתִי מִשְׁתָּאוֹת עִם שׁוֹתֵי שִׁכָּר. אֲבָל שִׁיחַת כְּשִׁירֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָה אֲלֵא בְּדַבְרֵי תּוֹרָה וְחֻכָּמָה. לְפִיכָךְ הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵר עַל יָדוֹ וּמִזְכֶּה אוֹתָן בָּהֶ. שֶׁנֶּאֱמַר (מַלְאכִי ג':ט"ז) אֲנִי נִדְּבָרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ

Arachin 16a- the kitchen sink

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן על שבעה דברים נגעים באין על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל
§ **Rabbi Shmuel bar Nahmani says that Rabbi Yoḥanan says: Leprous marks come and afflict a person for seven sinful matters: For malicious speech, for bloodshed, for an oath taken in vain, for forbidden sexual relations, for arrogance, for theft, and for stinginess.**

Rashi

טהורות – פרט לעוף טמא, לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא מעשה פטיט, פיטפוטי דברים, לפיכך הוזקקו לצפרים לטהרתו, צפרים שמפטפטין תמיד בציפצוף קול.

ועץ ארז – לפי שהנגעים באים על גסות הרוח, ומה תקנתו ויתרפא? ישפיל עצמו מגיאותו כתולעת ואזוב.

'צרור המור ויקרא י"ד:ח

וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו. כאומרו
רחצו הזכו וגו'. וגלח את כל שערו. לדופי ולגנאי. לפי
שהשער לאדם לכבוד ולענוה לכסות המצח. וזהו העיז
מצחו בגאותו ובחטאתו. וישב מחוץ לאהלו שבעת
ימים. להורות שטומאת הצרעת כפולה. לפי שחטא
בעונות כפלים. ולכן צריך לישוב שבעת ימים חוץ
לאהלו.

רש"ר הירש ויקרא י"ד:י"ד

והתעורר מחדש לבקש חיים נעלים יותר. עתה הוא צריך לנהל את חייו בשני כיוונים נפרדים, המשלימים זה את זה. בבטלו את הווייתו האנוכית, הוא משתייך למקדש – ולכוחות השואפים למעלה אל פסגת המזבח (קבלה בכלי מקדש וזריקה למטה). ובמקביל הוא מתעורר מחדש לחיים חדשים ככהן – בדעתו, במעשיו ובשאיפותיו; והכהן, הלבוש בבגדי המקדש, מדגים לפניו חיים שכאלה (קבלה בכף הכהן ונתינה על תנוך אוזן, בוהן יד ובוהן רגל). אכן, כאשר אדם מרומם את עצמו אל ה' ואל מטרותיו, הוא זוכה גם לחיים נעלים של אמת. והנה אז

Haughtiness?

Sotah 5a

רש רב עזירא זמנין אמר לה משמיה דרב אסי וזמנין אמר לה משמיה דרב אמי כל אדם שיש בו גסות הרוח לסוף מתמעט שנאמר (איוב כד, כד) רומז מעט ושמא תאמר ישנו בעולם ת"ל ואיננו ואם חוזר בו נאסף בזמנו כאברהם אבינו שנאמר (איוב כד, כד) והומכו ככל יקפצון כאברהם יצחק ויעקב דכתיב בהו (בראשית כד, א) בכל (בראשית כז, לג) מכל (בראשית לג, יא) כל ואם לאו (איוב כד, כד) וכראש שבולת ימלו מאי וכראש שבולת

Job?

וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיִּךְ יְהוָה אֶת־אִיּוֹב בַּשָּׁתִּין רֹעַ מִכָּף רִגְלוֹ עַד [וְעַד] קֶדְקֶדוֹ: The Adversary departed from the presence of the LORD and inflicted a severe inflammation on Job from the sole of his foot to the crown of his head.

וַיִּקַּח־לּוֹ תַרְשָׁשׁ לְהִתְגַּדֵּד בּוֹ וְהָיָא יֵשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאָפֶר: He took a potsherd to scratch himself as he sat in ashes.

וַתֹּאמֶר לּוֹ אִשְׁתּוֹ עֲדָה מִחֲזִיק בְּתַמְתָּהּ בְּרַחֲ אֱלֹהִים וּמָת: His wife said to him, “You still keep your integrity! Blaspheme God and die!”

וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבִלֹת תְּדַבְּרִי גַם אֶת־הַטּוֹב נִקְבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נִקְבֵּל בְּכָל־נְאֻת לֹא־תִטָּא אִיּוֹב בַּשָּׁפְתָיו: (פ) But he said to her, “You talk as any shameless woman might talk! Should we accept only good from God and not accept evil?” For all that, Job said nothing sinful.

רש"י באנגלית ויקרא י"ד:ל"ד

[WHEN YOU COME TO THE LAND ...] I WILL PUT THE PLAGUE OF THE LEPROSY – This was an announcement to them that these plagues would come upon them (Sifra, Metzora, Section 5 4; Horayot 10a), because the Amorites concealed treasures of gold in the walls of their houses during the whole 40 years the Israelites were in the wilderness in order that these might not possess them when they conquered Palestine, and in consequence of the plague they would pull down the house and discover them (Leviticus Rabbah 17:6).

Leprosy, identity, Yom Haatzmaut

